

درگذشت "مریم میرزاخانی" نابغه ریاضی و ریاضی دان برجسته ایرانی دانشگاه استنفورد

مریم میرزاخانی در ۱۳ اردیبهشت ۱۳۵۶ (۳ مه ۱۹۷۷) در تهران به دنیا آمد. پدرش احمد میرزاخانی مهندس برق و رئیس هیئت مدیره مجتمع آموزشی نیکوکاری «رعد» بود. او با اتمام تحصیلات ابتدایی با شرکت در اولین دوره جذب استعدادها در **درخشان وارد دبیرستان فرزندان تهران (زیر نظر سمپاد)** شد. مریم میرزاخانی در سال‌های ۱۳۷۳ و ۱۳۷۴ (سال سوم و چهارم دبیرستان) از دبیرستان فرزندان تهران موفق به کسب مدال طلای المپیاد ریاضی کشوری شد و بعد از آن در سال ۱۹۹۴ در المپیاد جهانی ریاضی هنگ کنگ با ۴۱ امتیاز از ۴۲ امتیاز مدال طلای جهانی گرفت. سال بعد یعنی ۱۹۹۵ در المپیاد جهانی ریاضی کانادا با ۴۲ امتیاز از ۴۲، رتبه اول طلای جهانی را به دست آورد.

عبدالله محمودیان استاد دانشگاه صنعتی شریف و از مسولان برگزاری المپیاد ریاضی در گفتگویی پیرامون مریم میرزاخانی که در سالنامه شرق ۱۳۹۳ منتشر شده گفته:

در سال ۱۳۷۲ از دکتر حدادعادل درخواست کردم اجازه دهند ایشان (مریم میرزاخانی) در المپیاد شرکت کنند چون آن زمان فقط سال سومها امکان شرکت در المپیاد را داشتند و ایشان سال دوم بودند. در نهایت هم انتخاب شدند و سال بعد شرکت کردند و خانم میرزاخانی طی دو بار شرکت در المپیاد جهانی هر دو بار طلا گرفت. در ۳۰ تیر سال ۱۳۷۳ وقتی که از المپیاد برمی‌گشتند دکتر حدادعادل در سرمقاله روزنامه اطلاعات همه این مواقع را نوشت.

مریم میرزاخانی اولین دختری بود که به تیم المپیاد ریاضی ایران راه یافت و همچنین اولین دختری بود که در المپیاد ریاضی ایران طلا گرفت. وی اولین کسی بود که دو سال مدال طلا گرفت و اولین فردی بود که در آزمون المپیاد ریاضی نمره کامل گرفت.

میرزاخانی دوره لیسانس و فوق لیسانس ریاضی در دانشگاه صنعتی شریف طی کرد. وی در سال ۲۰۰۴ با اخذ مدرک دکترای دانشگاه هاروارد به سرپرستی کورتیسی مک‌مولن، از برندگان جایزه فیلدز، در دانشگاه‌های پرینستون و استنفورد به تدریس مشغول شد. یک سال بعد در سال ۲۰۰۵ نشریه پایپولار ساینس آمریکا او را به عنوان یکی از ۱۰ ذهن جوان جهان برگزید و تجلیل کرد. میرزاخانی مدتی در پرینستون درس می‌داد ولی بعد به استنفورد رفت و کار تدریس و پژوهش را در آن جا پی گرفت. او در شهریور ۱۳۸۷ (اول سپتامبر ۲۰۰۸) و در ۳۱ سالگی به درجه استادی و این دانشگاه رسید.

سلیقه سینمایی میرزاخانی بازتابی از ذات بدون مرز پژوهش اوست، که درگیر کاویدن «خصوصیات اشکال هندسی نامعمول» است. او می‌گوید: «گاهی مواقع احساس می‌کنم در یک جنگل بزرگ هستم و نمی‌دانم به کجا می‌روم؛ ولی به طریقی به بالای تپه‌ای می‌رسم و می‌توانم همه چیز را واضحتر ببینم. آنچه آن گاه رخ می‌دهد، واقعاً هیجان انگیز است.» فیلم مورد علاقه او، داگویل، نگاهی خشن به آمریکای دوران رکود بزرگ است.

وی گفته که در کودکی آرزو داشته نویسنده شود. او گفت: «وقتی که بچه بودم رویایم این بود که نویسنده شوم. هیجان‌انگیزترین لحظاتم را به خواندن رمان می‌گذراندم، در واقع هر چیزی را به دستم می‌رسید می‌خواندم.»

همسر وی یان وندراک، نیز دانشیار ریاضی دانشگاه استنفورد، و پژوهشگر سابق علوم کامپیوتر نظری مرکز تحقیقات آی‌بی‌ام و اهل جمهوری چک است و از او دارای **یک فرزند به نام آناهیتا** است.

بیماری مریم میرزاخانی چه بود؟

در تیر ۱۳۹۶ اعلام شد میرزاخانی به دلیل ابتلا به سرطان در بیمارستانی در آمریکا بستری است. یکی از نزدیکان او گفت: _____ است _____ که _____ سال وی و _____ ایم _____ است.

میرزاخانی از چهار سال پیش به سرطان سینه مبتلا بوده، و این سرطان اکنون به مغز استخوان وی سرایت کرده است. پدر و مادر وی برای مراقبت از او به آمریکا رفته‌اند.

سپس در سال ۱۹۹۹ کارشناسی خود را در رشته ریاضی از دانشگاه شریف و دکترای خود را در سال ۲۰۰۴ از دانشگاه هاروارد به سرپرستی کورتیس مک‌مولن از برندگان مدال فیلدز گرفت.

از مریم میرزاخانی به عنوان یکی از ده ذهن جوان برگزیده سال ۲۰۰۵ از سوی نشریه پاپیولار ساینس در آمریکا و ذهن برتر در رشته ریاضیات تجلیل شد.

مریم میرزاخانی نفر سوم از سمت راست

برندگان المپیاد ریاضی سال ۷۴، در کنار آیت الله هاشمی و دکتر نجفی و دکتر حداد عادل

میرزاخانی برنده جوایزی چون جایزه ستر از انجمن ریاضی آمریکا در سال ۲۰۱۳، جایزه کلی و مدال فیلدز در سال ۲۰۱۴ است.

وی از یازدهم شهریور ماه ۱۳۸۷ (اول سپتامبر ۲۰۰۸) در دانشگاه استنفورد استاد دانشگاه و پژوهشگر رشته ریاضیات است. پیش از این، او استاد دانشگاه پرینستون بود.